

פנינים מתורת רבינו האגון
רבי רב הבון
קרק שליט"א
עידן טבריה ה"ד

וכסה ענן הקטורת את הכפרת אשר על העדות ולא ימות

בזוה"ק פרשת וירא (עמ' ק"ב ע"א) מביא את המעשה ברבי אחא שהגיע לכפר טרשא, והיתה בעיר זו מכת דבר ומגיפה נוראה, שכילתה בבני העיר, ולקח רבי אחא ארבעים זכאין מבני העיר, ואמר עמם את פרשת הקטורת בפאתי העיר, ולאחר המגיפה נעצרה, אמנם תיכף נתעורר קטרוג על רבי אחא, וחלש לבו, וישן, ובשנתו שמע קול שאומר לו, לך אמור לבני אותה העיר, לחזור בתשובה וירפא לו, וכך הווה, קרא לבני העיר ועוררם לשוב בתשובה שלימה, עד שאפילו שינו שם המקום ל'מתא מחסיא', והבריא רב אחא אלתר.

ורואים מדברי הזוה"ק שקטורת בכוחה להציל ממגיפה, ולעצור בעד המשחית, אבל רק כשיחד עם זאת עושים תשובה ועזיבת החטא וכו', דבלא זה עדיין הקטרוג בעינו, ולא הושלם העונש על העבירה.

ודבר זה רמוז כאן בקרא, "וכסה ענן הקטורת את הכפורת", [וכידוע השייכות בין 'ענן הקטורת' ל"ג מידות של רחמים] כוחה של הקטורת בשלימות היא רק באופן כזה של עבודת יוהכ"פ, שבא ביחד עם הרצאת והזאת דם פר ושעיר המכפרים על עוונות בני ישראל, רק אז "וכסה ענן הקטורת", הקטורת מצילה את בני"מ מכל הדינים החלאים והמגפות.

מפני שיכה תקום והדרת פני זקן

אי' בגמ' (ברכות ח' ע"ב), "הזהרו בזקן ששכח תלמודו מחמת אונסו דאמרין לוחות ושברי לוחות מונחות בארון", ובתנחומא (פ' כי תשא) אי' שאמר הקב"ה למשה, אתה שברת לוחות ראשונות אתה פסל לך לוחות אחרות, ויש שפירשו

בזה, ששבירת הלוחות היתה רק מצד משה, אבל כלפי הקב"ה עדיין הם אותיות הפורחות באויר, וזהו ההסבר על מעלתו של אותו 'זקן ששכח תלמודו', שכל ימיו עמל ויגע בתלמודו, ועל אף שכאן בעוה"ז, נחשב כ'שברי לוחות', אמנם כלפי שמיא עדיין תלמודו קיים בשלימותו, בבחינת אותיות פורחות באויר, וכדאיתא בגמ' עירובין (נ"ד ע"ב) שכל שכחת התורה נגרמה משבירת הלוחות, וזהו "הזהרו בזקן ששכח תלמודו" שאכן שכחת התורה קיימת אצלו, אבל כלפי שמיא הוא נחשב כאותם השברי לוחות המונחים בארון, שלא נחשבים כשבורים כלל, אלא אותיותיהם פורחות באויר.

ואפשר לפרש כן, גם במעשה דרבי חנינא בן תרדיון (ע"ז י"ח ע"א) דכשהוציאוהו לשריפה אמר רואה אני גוילין נשרפין ואותיות פורחות באויר, עפ"י הגמ' עירובין (שם) דאי' אלמלא נשתברו לוחות ראשונות, אין כל אומה ולשון שולטין בישראל, וזה בא רבי חנינא בן תרדיון לומר שמעשה שריפתו ושריפת התורה, ומה שרואים אתם כביכול יש לאומה ולשון שליטה עלי ועל התורה, הרי זה מעשה חיצוני אחיזת עיניים הנראית כאן בעוה"ז, אבל באמת "אותיות פורחות באויר", וכלפי שמיא הרי זה כאותם לוחות ראשונות המונחות בארון, ובלוחות ראשונות אין לאותם אומות ולשונות שליטה והשגה, לאותיות הפורחות באויר.

אשר יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל וישפך את דמו וכסהו בעפר

אי' במהר"ל דדווקא דם 'חיה ועוף', טעונים כיסוי ולא דם בהמה, מחמת דחיה ועוף מובדלים מן העפר ע"י מהירותם, ומעופם, וע"כ צריך להחזיר את דמם לשורשו ע"י כיסויו בעפר.

שפה לנאמנים

פניני משא ומתן עם רבינו

לא תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו

עשיית קסמים בימינו, והיכא שמודיע ברכים שזה רק אחיזת עיניים - מעשה בחותן המלך שליט"א, ובכתובת קעקע ממזרים

סיפרנו קמיה רבינו את אשר שמענו מעדות נאמנה, על כך שבהיות רבינו חתן צעיר סמוך על שולחן חותנו הגדול שליט"א, נתלווה אל

המשך בעמוד הבא

נקטם, משא"כ הכא שהיה מכוסה בעפר, אבל לא היה פסול בחפצא של המצווה.

ועפ"י יסוד זה של המהר"ל, יתבאר, שגם ע"י כיסוי של הרוח נתקיים מטרת הכיסוי, להשיבו אל עפרו, וזה נתקיים ע"י הרוח וממילא מקרי דחוי גם בחפצא של המצווה.

ועפ"י דברי מהר"ל אלו, יתבארו על מכונם דברי הגמ' בסוכה, (ל"ג ע"א) בסוגיא יש דחוי אצל מצוות, דשם מספק"ל בגמ' גבי נקטם ההדס מעריו"ט, ואח"כ עלתה בו תמרה, אי אמרינן דמקרי דחוי או לאו, ומביאה הגמ' ראייה מכיסוי הדם, וכיסתו הרוח, ולכאורה היה מקום לחלק, דבנקטם ראשו הוי פסול בחפצא של המצווה, דהיה

מעשה נורא על רבינו דקות שבדקות בבין אדם לחבירו

א.ה. כמה ימים לפני פסח שוחח יהודי מחו"ל ממקורבי רבינו, עם רבינו ואמר לו שצריך לישועה לאחד מבני משפחתו, ואמר רבינו באם חפץ אתה לישועה הרי שגם אני זקוק עתה בדחיפות למהוה וע"י כך בעזהש"ת אוכל לפעול בעבורך, אני זקוק למשניות "זכר חנוך" מהדורת כיס, ודבר זה נדיר מאוד כאן למצוא, כמובן שאותו יהודי נכבד מחו"ל, עשה כל מאמץ, ותוך כמה ימים שלח אלינו את המשניות המהודרות, בכדי שנמסרם לרבינו, כמובן שלשמחתו של רבינו לא היתה גבול, והודה ובירך מכל לבו.

ובשבוע זה שאלנו שוב את רבינו, אם באמת נהנה מאותם משניות, נענה לנו רבינו ואמר, מאוד נהנתי מהם, אבל כבר אינם ברשותי, ושאלנו מה ארע למשניות ומדוע אינם כבר ברשותו, ענה רבינו כמסיח לפי תומו, מסרתי את זה לאחד שחפץ בהם מאוד, אחרי שביקשני כמה פעמים שרוצה את המשניות, והיה לי איזה הרגשה בלב דקה שאולי היה לי איזה קפידה על כך, ומשום כך לאלתר מסרתי לו את המשניות. בינה זאת.....

והכהנים נושאי ארון ברית ה'

בלב רוגש ונפש חפיצה, נשגר את ברכתינו מקרב לב ונפש, להנהו תרי וותיקי תלמידי רבינו, וחברי נשיאות מכון "שפתי כהן" הע"י, הלא המה הגאונים החשובים, דפעייה"ק מרביצי תורה, ויושבי על מדין, כהנים שדעתם יפה,

ה"ה הגאון רבי ראובן כהן צמח שליט"א ומשנהו הגאון רבי יוסף ישראל כהן שליט"א

לרגל פתיחת הישיבה הגדולה טבריה עילית בראשותם

יתן ה' וירחיב גבולם בתלמידים, ויראו ברכה והצלחה בעמלם, ללמוד וללמד לשמור ולעשות, מתוך הרחבה והרווחה. כעתירת המברכים נאמנה

הרב יעקב בריזל

הרב משה חיים שניידר

שכתב "זוהי היה מנהג... לע"ז" וכו', וכן מכך שהרמב"ם אינו מציין שכל סוג של קעקוע חייב, שפסק כר' שמעון).

וכספיפרנו קמיה רבינו מה שהתפרסם בעת האחרונה, מאת יהודי העוסק לפרנסתו בהדרכת טיולים ומסעות, ולצורך כך מסתובב במדינות רבות בעולם, וסיפר אותו יהודי שראה בארץ מצרים דבר פלא, אדם אחד אשר חיצינותו דומה למצרי ישמעלי, ואילו על כף ידו חקוקה כתובת קעקע של סמל יהודי מובהק 'מגן דוד', ובמשך שנים רבות חיפש אותו יהודי פתרון לחידה שתומה זו, עד שביום מן הימים פגש ישיש אחד מיוצאי מצרים, אשר להפתעתו ידע פתרונו של אותו מעשה, וכך סיפר אותו ישיש, שבימים ההם היתה בת ישראל כשירה שאילצוה להנשא לישמעלי מצרי, וכשנולד ילד זה, רצתה להנציח את דבר יהדותו לדורות הבאים, ולשם כך חקקו על כף ידו את הסימן היהודי של 'מגן דוד', וכשעלתה שאלה זו על שולחן חותן רבינו הגאון הגדול ר"י זילברשטיין שליט"א, האם היה מותר לאותו בת ישראל לכתוב כתובת קעקע על כף ידו של בנה, לשם כך, ענה ואמר שכבר מצאנו בא' מן הפוסקים שדן בשאלה זו שהיתה במדינתו, על ילד אחד שנולד מפסולי חיתון, ואותו פוסק התיר ע"י גוי לחקוק על מצחו סימן כלשהוא שבבוא היום כשירצה לינשא ידעו שפסול חיתון הינו, ולפי"ז אמר הגר"י שליט"א שגם לאותו אם יהודיה ממצרים היה מותר לכתוב הכתובת קעקע ע"י גוי.

ואמר רבינו דלכאורה פוסקים אלו סמכו בשעת הדחק לעשות 'כתובת קעקע' ע"י גוי, ע"ד הרמב"ם אלו.

לשאלת רבים עלון זה רואה אור באלפי עותקים מידי

שבוע למען הרוות את צמאונם של אלפי תלמידי רבינו

הצמאים לתורתו, החפצים לסייע ולישא בכתף בעול

ההוצאות הכבד יפנו לטל' הנ"ל

שפה לנאמנים - המשך

חותנו לשהות כמה ימים בנאות דשא, ובאותו המקום ששהו נערכה פעילות להנעים את זמנם של הילדים השוהים במקום בימי בין הזמנים, ובין התכניות הביאו גם 'קוסם', שיערוך פעלולים ולהטיט, אולם חמיו של רבינו ה"ה הגאון הגדול רבי יצחק זילברשטיין שליט"א התנגד בתוקף להנ"ל מחמת האיסור הכרוך בכך, ובכדי להפיס את דעתו של הקהל המאוכזב אמר להם הגר"י, אני יציג בפניכם "קסם" מסוג אחר, ולאחר קרא לרבינו אשר היה ספון בלימודו, העלהו על הבמה המרכזית, וציווה לענות מקור לכל מימרא שיציג בפניו מש"ס בבלי, ירושלמי, ספרא, ספרי, זוהר, וכו', לרבינו לא היתה אפשרות לסרב, וכך במשך שעה ארוכה נדהם הקהל למראה האברך הצעיר השולט בכל חדרי התורה.

ודן רבינו האם באמת יש מקום למה שנוהגים העולם להתיר, היכא שהקוסם מודיע קבל עם ועדה, שכל מעשיו הינם אחיזת עיניים בלבד, ואמר רבינו שהרמב"ם מביא הלכות מכשף בהל' ע"ז וע"כ מוכח שהאיסור הוא שמחוי כמאמין בכוחות אחרים, משא"כ במודיע קודם ברבים שאין זה אלא אחיזת עיניים בלבד, לכאורה אין חשש,

ולכאורה בזה יודו כל הפוסקים, להרמב"ם, דהרי באיסור 'כתובת קעקע', מוכיח כן הטור, ממה שהרמב"ם מביא הלכות אלו בהל' ע"ז, הרי שס"ל כר"ש דכל איסור כתובת קעקע, זה רק במכוין לע"ז, (הרמב"ם בפ"ל המשנה (כאן) כותב במפורש שאין הלכה כר' שמעון, אמנם בהלכותיו (הל' ע"ז יב, יא) כתב: "כתובת קעקע האמורה בתורה הוא שישרוט על בשרו וימלא מקום השריטה כחול או דיו או שאר צבעונים הרושמים, וזה היה מנהג העכו"ם שרושמי עצמן לע"ז, כלומר שהוא עבד מכור לה ומורשם לעבודתה." ובבית יוסף (יו"ד סי' ק"פ) ובלחם משנה (שם), מפרשים שכוונת הרמב"ם לפסוק כרבנן. אמנם ה"ש"ח יצחק" (ד"ה וגם מדברי הרמב"ם) מדייק מדברי הרמב"ם

הדפסת העלון לע"ז רבני טבריא:

רבה הראשי של טבריא, הצדיק החכם רבי חיים בן רבי יצחק סמאג' זצ"ל
רבה הראשי של טבריא, הצדיק החכם רבי יעקב חי בן רבי ברוך זריהן זצ"ל
מייסד ת"ת ביבאס, הצדיק החכם רבי רפאל ביבאס זצ"ל

